

Vilniaus universitetas
Medicinos fakultetas

A decorative graphic consisting of four triangles: a solid black triangle pointing up at the top center, a solid grey triangle pointing down at the top right, a solid grey triangle pointing left at the middle left, and a solid grey triangle pointing right at the middle right.

**STUDENTŲ
MOKSLINĖS VEIKLOS
LXXV
KONFERENCIJA**

Vilnius, 2023 m. gegužės 15–19 d.
PRANEŠIMŲ TEZĖS

*Leidinį sudarė VU MF Mokslo specialistė
dr. Simona KILDIENĖ*

Mokslo komitetas:

Prof. dr. (HP) Janina Tutkuvienė
Doc. dr. Agnė Kirkliauskienė
Prof. dr. Vaiva Hendrixson
Doc. dr. Jurgita Stasiūnienė
Prof. dr. Nomeda Rima Valevičienė
Prof. dr. Eglė Preikšaitienė
Dr. Diana Bužinskienė
Prof. dr. (HP) Saulius Vosylius
Doc. dr. Saulius Galgauskas
Prof. dr. Eugenijus Lesinskas
Doc. dr. Valdemaras Jotautas
Prof. habil. dr. (HP) Gintautas Brimas

Dr. Ieva Stundienė
Prof. dr. Marius Miglinas
Doc. dr. Birutė Zablockienė
Inga Kisielienė
Prof. dr. Violeta Kvedarienė
Dr. Žymantas Jagelavičius
Prof. dr. (HP) Edvardas Danila
Doc. dr. Kristina Ryliškienė
Dr. Gunaras Terbetas
Prof. dr. Alvydas Navickas
Doc. dr. Rima Viliūnienė
Prof. dr. Sigita Lesinskienė

Doc. dr. Sigitas Ryliškis
Doc. dr. Vytautas Tutkus
Dr. Danutė Povilėnaitė
Doc. dr. Sigita Burokienė
Dr. Agnė Abraitienė
Prof. dr. Pranas Šerpytis
Prof. dr. Robertas Stasys Samalavičius
Prof. dr. Vilma Brukienė
Dr. Agnė Jakavonytė-Akstinienė
Doc. dr. Marija Jakubauskienė

Organizacinis komitetas:

Martyna Sveikataitė
Rafal Sinkevič
Gintarė Zarembaitė
Alicija Krasavceva
Karina Mickevičiūtė
Jogailė Gudaitė
Emilis Gegeckas
Auksė Ramaškevičiūtė
Tautvydas Petkus
Kristina Marcinkevičiūtė
Melita Virpšaitė

Gabrielė Lissauskaitė
Rosita Reivytytė
Kamilė Čeponytė
Šarūnas Raudonis
Monika Rimdeikaitė
Inga Česnavičiūtė
Tadas Abartis
Rūta Bleifertaitė
Kristijonas Puteikis
Saulius Ročka
Paulius Montvila

Agnė Timofejevaitė
Augustė Lapinskaitė
Emilis Šostak
Gratas Šepetyš
Gediminas Gumbis
Erika Ališauskienė
Indrė Urbaitė
Miglė Vilniškytė
Urtė Smailytė
Gabriela Šimkonytė
Julija Bitautaitė

ISSN 2783-7831 (skaitmeninis PDF)

© Tezių autoriai, 2023

© Vilniaus universitetas, 2023

DAUGYBINĖS ABIPUSĖS KIAUŠIDŽIŲ DERMOIDINĖS CISTOS. KLINIKINIS ATVEJIS IR LITERATŪROS APŽVALGA

Darbo autorė. Ieva DIKŠAITYTĖ (IV kursas).

Darbo vadovė. Dr. Viktorija ŽITKUTĖ, VU MF Klinikinės medicinos instituto Akušerijos ir ginekologijos klinika; VUL SK Akušerijos ir ginekologijos centras.

Darbo konsultantas. Gyd. Linas ANDREIKA VU MF Akušerijos ir ginekologijos klinika, VUL SK Akušerijos ir ginekologijos centras.

Darbo tikslas. Pristatyti daugybinės abipusės kiaušidžių dermoidinės cistos patofiziologinius mechanizmus, rizikos veiksnius, kliniką, diagnostiką ir gydymą remiantis mokslinės literatūros apžvalga bei aprašyti klinikinį atvejį.

Darbo metodika. Mokslinės literatūros apžvalga, atlikta naudojant įvairius šaltinius (Pubmed, Google Scholar, Medscape, Elsevier). Išnagrinėtas daugybinės abipusės kiaušidžių dermoidinės cistos atvejis, jo eiga, dinamika ir išeitis.

Atvejo aprašymas. 25 metų pacientė ambulatoriškai kreipėsi į ginekologą dėl apie 1 metus trunkančio maudimo kairėje apatinėje pilvo dalyje, kuris ypač pasireiškia dedantis tamponą ar taurelę. Anamnezėje nurodoma, kad pacientė konsultuota endokrinologo ir dermatologo dėl plaukų slinkimo, rastas padidėjęs testosteronas, apie 0,5 metų vartojo spironolaktoną. Nėštumų/gimdymų neturėjusi bei šiuo metu nėštumo neplanuoja. Pacientei buvo atliktas ginekologinis ultragarsinis tyrimas: abipus kiaušidės padidėjusios, dešinėje kiaušidėje matomas 4,0 x 3,8 cm dydžio cistinis darinys, užpildytas heterogeninėmis masėmis, kairėje – ste bimi keli mišrios struktūros 2–3 cm dydžio cistiniai dariniai. Atlikus laboratorinius tyrimus rastas normalus CA 125 (kiaušidžių vėžio žymuo) kiekis 21,40 kU/L (norma 0–35 kU/L). Atliktas mažojo dubens MRT: abipus kiaušidės nestruktūrinės ir stambios, dešinėje kiaušidėje matomi bent trys iki 3,2 cm skersmens, kairėje bent penki iki 4,2 cm skersmens dermoidai. VUL SK atlikta laparoskopinė abipusė cistektomija. Operacijos metu rasta padidėjusi dešinė kiaušidė su cistiniais dariniais iki 2–3 cm. (dermoidinėmis cistomis), užpildytos mišriu turiniu (riebalais, plaukais), dešinysis kiaušintakis ir gimda – be pokyčių. Kairė kiaušidė rasta padidėjusi su cistiniais dariniais (dermoidinėmis cistomis), užpildytas mišriu turiniu, iš kurių didžiausias buvo 6 cm, kairysis kiaušintakis taip pat be pokyčių. Abipus enukleuotos kiaušidžių cistos, siekiant išsaugoti kuo didesnę kiaušidžių rezervą atlikta hemostazė kuo minimaliau koaguluojant. Gautas histologinio tyrimo atsakymas – kiaušidžių brandžios teratomos (dermoidinės cistos). Pacientė konsultuota praėjus 6 mėn. po operacijos: ultragarsinės apžiūros metu abi kiaušides normalaus dydžio, gerai sugijusios su smulkiais folikulais, kiaušidžių rezervas – pakankamas, tačiau

dešinėje kiaušidėje stebimas iki 1 cm hiperechogeninis darinys, galimai dermoidinės cistos recidyvas.

Išvados. Daugybinės abipusės kiaušidžių dermoidinės cistos yra gerybiniai, gerai diferencijuotų lytinių ląstelių navikai, kurie apima tris embriologinius gemalo sluoksnius: endodermą, ektodermą ir mezodermą. Cistų viduje galima rasti odos, plaukų, kremzlių, kaulų ar kitų struktūrų. Labai retai gerybinės teratomos gali gaminti aktyvius hormonus, pavyzdžiui testosteroną, skydliaukės hormonus ir pan. Dažniausiai šios dermoidinės cistos būna vienoje kiaušidėje, bet pasitaiko 5–10% atveju, kai dermoidinių cistų randama abiejose kiaušidėse. Dažniausiai nustatoma 20 – 30 metų amžiaus pacientėms. Pagrindinis gydymo būdas, chirurginis, stengiantis tausoti kiaušidžių audinį. Kadangi dermoidinės cistos pacientei pasireiškė iki 30 metų ir abiejose kiaušidėse, tai dermoidinių cistų recidyvo tikimybė, literatūros duomenimis, padidėja iki 21%.

Raktažodžiai. Kiaušidžių dermoidinė cista; kiaušidžių brandžios teratomos; daugybinės abipusės kiaušidžių dermoidinės cistos; daugybinės abipusės kiaušidžių brandžios teratomos.